

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Príklady dobrej praxe zo školských inšpekcií

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

2024/2025

OBSAH

MATERSKÉ ŠKOLY	3
Materská škola, Zámotov 301	3
Materská škola, Ďorocká 4, Nové Zámky	3
ZÁKLADNÉ ŠKOLY	3
Základná škola, Školská 604/17, Heľpa	3
Základná škola, Pankúchova 4, Bratislava	4
GYMNÁZIÁ	5
Gymnázium, Lorencova ulica 46, Krompachy	5
ZOZNAMY	5
Obrázky	5
PRÍLOHA	6
Príloha 1 – Materská škola, Ďorocká 4, Nové Zámky	6
Príloha 2– Základná škola, Školská 604/17, Heľpa	8

Zostavila: Ing. Adriana Vykydalová a kol.,

© Štátna školská inšpekcia, Staré Grunty 52, Bratislava 4; 841 04

MATERSKÉ ŠKOLY

MATERSKÁ ŠKOLA, ZÁMUTOV 301

<https://mszamutov301.webnode.sk/>

V školskom roku 2024/2025 školu navštevovalo 66 detí pochádzajúcich z marginalizovanej rómskej komunity. Zamestnanci školy i zriaďovateľ registrovali potrebu spolupráce pri edukácii detí a uspokojovaní ich potrieb a snažili sa vytvárať zodpovedajúce predpoklady na realizovanie kvalitného vzdelávania.

Vďaka tomu v škole pracovali v rámci projektu aj dvaja rodičovskí asistenti, špeciálna pedagogička a pedagogická asistentka. Pod vedením riaditeľky školy *Marty Babjačkovej* a v súčasnosti aj pod vedením *Simony Oreničovej*, poverenej riadením školy, sa učiteľky systematicky zameriavali na rozvíjanie kľúčových kompetencií detí spôsobom, ktorým u nich vzbudzovali vnútornú motiváciu k spolupráci a ku skúsenostnému učeniu sa. Napriek výraznej jazykovej bariére deti disponovali primeranými prírodovednými a matematickými poznatkami, adekvátnym repertoárom riekaniek a piesní a prezentovali dobrú úroveň pracovných a grafomotorických zručností.

Zasluhou cieľavedomej koordinácie medzi zamestnancami školy, zriaďovateľom a zákonnými zástupcami detí je **materská škola príkladom toho, akým spôsobom sa dajú naplňovať ciele školského vzdelávacieho programu s rešpektovaním osobitostí detí a ako sa dajú odbúravať sociálno-kultúrne bariéry.**

MATERSKÁ ŠKOLA, ĎOROČKÁ 4, NOVÉ ZÁMKY

<https://msvlacik.sk/>

Názov školského vzdelávacieho programu „**Vláčikom okolo sveta**“ zohľadňoval zameranie a profiláciu materskej školy, odzrkadľovalo sa v ňom aj logo materskej školy - Vláčik. Vychádzal zo záujmov detí ich spontánneho bádania, skúmania, získavania skúseností na trojročnej ceste škôlkarským vláčikom .

Naplňovanie obsahu vzdelávania podporovali nadštandardné priestorové a materiálno-technické podmienky školy. Kreativnosť učiteľky *Eriky Dékányovej* podporovaná riaditeľkou školy a jej zástupkyňou sa prejavila v tvorbe pomôcok z filcu, k niektorým z nich vytvorila pomocné zalaminované kartičky z papiera. K použitiu učebných pomôcok vypracovali metodické listy *Bc. Erika Szekeresová, Dis a Mgr. Eva Dékány* riaditeľka školy, čím spoločne vytvorili interný metodický materiál **Kreatívne učebné pomôcky z filcu**. Jeho využitie vo výchovnovzdelávacej činnosti bolo pozorované počas hospitácií realizovaných školskou inšpekciou (**Príloha 1**)

Materská škola predstavuje príklad nielen **efektívneho využívania priestorových a materiálno-technických podmienok, ale aj premysleného a realistického stanovovania cieľov výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe naplňovania princípov inkluzívneho vzdelávania.**

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, ŠKOLSKÁ 604/17, HEĽPA

Súčasťou a pridanou hodnotou školského vzdelávacieho programu je plán **autoevalvácie školy**, jeho realizácia nie je formálnym administratívnym úkonom, ale je prirodzenou súčasťou pracovnej kultúry školy.

Škola vytvorila pre všetkých aktérov vzdelávania priestor na konštruktívnu diskusiu o jej problémoch a ich riešeníach.

V hodnotiacej správe na konci školského roka 2024-2025 zhodnotili prvú fázu autoevalvácie. Počas nej systematicky zbierali údaje, získavali spätnú väzbu, analyzovali východiskový stav, identifikovali silné a slabé stránky, **zadefinovali si hlavný cieľ** – transformovať tradičnú školu na školu 21. storočia a dva špecifické ciele – *prehĺbiť spoluprácu školy a rodiny; vytvoriť prostredie, v ktorom sa žiaci cítia dobre a radi sa učia.*

Vo vzťahu k vytýčeným cieľom si stanovili konkrétne oblasti hodnotenia (výchova a vzdelávanie, školská inklúzia, spolupráca s rodinou a školská klíma vrátane wellbeingu). Každú oblasť doplnili o podoblasti (napr. výsledky žiakov v T9, práca s menej úspešnými žiakmi, vytvorenie vzdelávacieho prostredia, spolupráca so zákonnými zástupcami). Zároveň vymedzili predmet hodnotenia, kritériá úspešnosti, nástroje merania (kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele) a monitorovania výchovno-vzdelávacieho procesu, podmienok, výsledkov vzdelávania, klímy a riadenia školy.

V *druhej fáze* sa škole v priebehu jedného školského roka podarilo zrealizovať a vyhodnotiť aktivity súvisiace s **oblasťou výchovy a vzdelávania**.

- ⇒ Špecifický cieľ „vytvoriť prostredie, v ktorom sa žiaci cítia dobre a radi sa učia“ úspešne pretavili do konkrétnych krokov smerujúcich k vytvoreniu inkluzívneho edukačného prostredia. Vybudovali špecializovanú učebňu pre žiakov so ŠVVP vybavenú edukačnými a terapeutickými pomôckami. Zriadili dve edukačno-relaxačné zóny, jednu z nich - ekotriedu - umiestnili vo vonkajšom areáli školy.
- ⇒ S cieľom skvalitnenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov venovali zvýšenú pozornosť príprave a analýze výsledkov žiakov z **Testovania 9**. Škola pozitívnejšie zhodnotila výsledky žiakov v Testovaní 9 zo slovenského jazyka a literatúry. Naopak, slabšie výsledky v matematike, potvrdené aj testovaním KOMPARO, poukázali na potrebu zintenzívniť subvencie v tejto oblasti. Prijali opatrenia pre nasledujúci školský rok (úprava disponibilných hodín v SJL, MAT, záujmové krúžky zamerané na rozvoj kritického myslenia, čitateľskej, matematickej a finančnej gramotnosti), ktorým sa budú podrobne venovať na pedagogickej rade v auguste.
- ⇒ V súlade s plánom podpory **menej úspešných žiakov**, so zámerom zlepšenia ich vzdelávacích výsledkov, boli do procesu podpory zapojení členovia metodických orgánov, školského podporného tímu, triedni učitelia a ostatní vyučujúci. Každému žiakovi ohrozenému školským neúspechom vytvorili portfóliá s poskytovanými podpornými materiálmi. Identifikovali rizikové faktory ovplyvňujúce ich učenie a navrhli konkrétne opatrenia na zvýšenie ich úspešnosti vo vzdelávaní, s ktorými oboznámili aj ich zákonných zástupcov.
- ⇒ Škola systematicky monitorovala **klímu** v jednotlivých triedach i v pedagogickom zbore. Výsledky dvoch zrealizovaných prieskumov vyhodnotila pozitívne. Zaznamenali zlepšenie vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi, ako aj celkovej atmosféry v triedach, ku ktorej prispeli aj ranné kruhy, rovesnícke učenie či školský ples žiakov.
- ⇒ Ďalší špecifický cieľ „**prehĺbiť spoluprácu školy a rodiny**“ sa podľa hodnotiacej správy podarilo dosiahnuť prostredníctvom súboru vzdelávacích aktivít (bezplatný kurz - základy práce s počítačom, tvorivé dielne), podujatí pre rodičov (triednych schôdzok za okrúhlym stolom) a širšiu komunitu obce (Deň otvorených dverí s prezentáciou divadielka „Ochrana vody“), čím podporili **spoluprácu a medzigeneračné vzťahy**.

V záverečnej vyhodnocovacej správe, ktorá bola súčasťou *tretej fázy*, škola komplexne zhodnotila na základe vopred zadaných kritérií úspešnosť plnenia stanovených cieľov a realizovaných aktivít. Výsledkom boli konkrétne odporúčania na zlepšenie výsledkov jednotlivých oblastí a podoblastí, ktorým sa škola plánuje venovať v nasledujúcom školskom roku (**Príloha 2**).

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, PANKÚCHOVA 4, BRATISLAVA

Ako učiť inak v heterogénnej triede, ak sú medzi žiakmi aj tí so zdravotným znevýhodnením, ktorí vyžadujú individuálny prístup, a zároveň nezanedbať potreby ostatných žiakov?

Mgr. Jana Tomašovičová, učiteľka prírodovedy, to dokázala. Ponúkla odpoveď prostredníctvom inovatívneho a inkluzívneho prístupu vo výchovno-vzdelávacom procese. Ako učiteľka biológie vyučovala prírodovedu vo 4. ročníku. Škola efektívne prepájala učiteľov druhého stupňa s učiteľmi prvého stupňa.

Počas hodiny na tému „Červené a biele krvinky“ pripravila aktivity dostupné všetkým žiakom – vrátane tých so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Žiaci pracovali v malých skupinách a učiteľka každému z nich poskytla priestor zapojiť sa podľa svojich možností. Súčasťou hodiny bol aj pohybový prvok – tanec – ktorý bol tematicky prepojený s obsahom učiva.

Žiaci využívali rôzne hrové aktivity a pomôcky, ako napríklad myšlienkové mapy, sluchové hádanky, tanec či interaktívnu tabuľu, ktoré podporovali zážitkové učenie. Premyslená koordinácia medzi triednou učiteľkou a učiteľkou prírodovedy bola zreteľná a prispela k plynulému priebehu vyučovania. Učiteľka venovala osobitnú pozornosť žiakom so zdravotným znevýhodnením, pričom prirodzene zapájala aj ostatných žiakov. Tým podporila vzájomnú spoluprácu, rešpekt a rozvoj inkluzívneho prostredia v triede.

GYMNÁZIÁ

GYMNÁZIUM, LORENCOVA ULICA 46, KROMPACHY

Na hodinách fyziky bola zaznamenaná **výnimočná pedagogická prax**, ktorá podporovala aktívne a zmysluplné učenie.

Vyučujúca rozvíjala vyššie myšlienkové procesy žiakov, čím vytvárala priestor pre kritické myslenie, argumentáciu a tvorbu vlastných riešení. Výnimočným prvkom bolo aj diferencovanie úloh podľa učebných schopností a záujmov žiakov, ako aj možnosť výberu aktivít zameraných na tvorivosť, praktické zručnosti či logické myslenie. Vyučovanie bolo obohatené o prvky obráteného vyučovania (flipped learning), bádateľsky orientované prístupy a cieľené využívanie digitálnych nástrojov (Sway, PowerPoint, KAHOOT, COACH), ktoré viedlo žiakov k zmysluplnému a aktívnemu využívaniu technológií vo vzdelávacom prostredí.

Vďaka dôrazu na **experimentovanie, prácu s grafmi, pojmovými mapami a skupinovú spoluprácu si žiaci osvojovali nielen fyzikálne poznatky, ale aj praktické zručnosti a schopnosť vedeckého bádania**. Táto forma výučby predstavuje výnimočný príklad **prepojenia teórie s praxou**, ktorý je hodný nasledovania.

ZOZNAMY

OBRÁZKY

Obrázok 1 Ukážka školského vzdelávacieho programu	6
Obrázok 2 Zeleninová záhrada – výtvary detí	6
Obrázok 3 Čo rastie pod zemou a čo rastie nad zemou – výtvary detí.....	7
Obrázok 4 Ukážka školského vzdelávacieho programu	7
Obrázok 5 Rok v prírode - výtvary detí	8
Obrázok 6 Špecializovaná učebňa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením	8

PRÍLOHA

PRÍLOHA 1 – MATERSKÁ ŠKOLA, ĎUROCKÁ 4, NOVÉ ZÁMKY

Obrázok 1 Ukážka školského vzdelávacieho programu

Téma: Naša zeleninová záhrada

Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda
Výkonové štandardy:	Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.
Výchovno – vzdelávacie ciele:	Poznať zeleninu v úžitkových záhradách, opísať význam jej pestovania a konzumácie pre zdravie človeka.

Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda
Výkonové štandardy:	Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.
Výchovno – vzdelávacie ciele:	Opísať slovné, čo potrebuje rastlina k životu, triediť zeleninu podľa toho, kde rastie: Nad zemou, pod zemou

Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia
Výkonové štandardy:	Identifikuje niektoré písmená abecedy.
Výchovno – vzdelávacie ciele:	Vyhľadávať pomocou kartičiek (názov zeleniny a obrázok) zhodné slová, priradiť názov zeleniny a obrázka pomocou čiarového farebného kódu.

Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami
Výkonové štandardy:	Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.
Výchovno – vzdelávacie ciele:	Hľadať na základe logiky spoločné dvojice kariet. Didaktická hra: Ja mám. Kto má? Výukové kartičky- Ja mám. Kto má?.....sú vyrobené z papiera a sú zalaminované. Cieľom hry je vytvoriť dvojice na základe otázok. Hra je určená pre celú triedu. Prostredníctvom hry si deti upevňujú názvy jednotlivých orgánov, učia sa správnej gramatickej formulácii, pohotovej reakcii, rozvíja sa pozornosť, sústredenost', kolektívne vzťahy.

Obrázok 2 Zeleninová záhrada – výtvary detí

Obrázok 3 Čo rastie pod zemou a čo rastie nad zemou – výtvy detí

Obrázok 4 Ukážka školského vzdelávacieho programu

Téma: Rok v prírode

<u>Vzdelávacia oblasť</u>	Jazyk a komunikácia
<u>Výkonové štandardy:</u>	Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.
<u>Výchovno – vzdelávacie ciele:</u>	Opísať slovné ročné obdobie, triediť a určovať typické znaky

<u>Vzdelávacia oblasť</u>	Človek a príroda
<u>Výkonové štandardy:</u>	Vymenuje ročné obdobia
<u>Výchovno – vzdelávacie ciele:</u>	Diskutovať o pozorovateľných zmenách v prírode pri striedaní sa ročných období

<u>Vzdelávacia oblasť</u>	Človek a spoločnosť
<u>Výkonové štandardy:</u>	Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, príp. aj mesiac svojho narodenia.
<u>Výchovno – vzdelávacie ciele:</u>	Orientovať sa vo zvykoch a tradíciách príslušného ročného obdobia, spoznávať jednotlivé tradície typických pre ročné obdobie.

<u>Pomôcky:</u>	
	Filcové: závesný materiál- znaky ročných období – jar, leto, jeseň, zima, Plošné: jesenné listy, snehové vločky, Stojace: tulipány na paličke, ježkovia, tekvice, zajace, Obrazy: Na lúke, Les v zime Iné: -

Obrázok 5 Rok v prírode - výtvy detí

PRÍLOHA 2- ZÁKLADNÁ ŠKOLA, ŠKOLSKÁ 604/17, HEĽPA

Obrázok 6 Špecializovaná učebňa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

